

Steering Note Pre-COP, Parijs (8 - 10 november 2015)**Toelichting***Context pre-COP*

Van zondag 8 november tot dinsdag 10 november wordt in Parijs de zogenaamde 'pre-CoP' georganiseerd. Dit is de laatste mogelijkheid voor klimaat-ministers om informeel bijeen te komen voor aanvang van de COP op 30 november in Parijs. Dit is van groot belang voor een goed eindresultaat in Parijs, want de huidige onderhandelings tekst bevat nog veel tegenstellingen en beslaat nog 63 pagina's.

Hoewel de pre-CoP uitdrukkelijk geen onderhandelings sessie is, is het wel de plek waar ministers convergentie kunnen zoeken en zullen trachten politieke bruggen te slaan. De afgelopen jaren werd NL niet uitgenodigd voor de pre-CoPs. Uw aanwezigheid op de pre-CoP is van groot belang (er worden 75/80 landen verwacht waarvan veel op minister-niveau) en een goede mogelijkheid om naast de EU inzet ook de Nederlandse accenten naar voren te brengen.

Daarnaast biedt deze bijeenkomst ook gelegenheid om tijdens informele momenten en in de marges van vergaderingen heel kort kennis te maken met de aanwezige ministers van de EU en andere landen. Uw wordt daarbij begeleid door [redacted] en/of [redacted]. De volgende EU landen hebben aangegeven op ministerieel niveau aanwezig te zijn: Frankrijk, Denemarken, Duitsland, Italië, Luxemburg, Malta, Polen, Spanje, Zweden en het Verenigd Koninkrijk.

Naast deelname aan de officiële agendaonderdelen van de pre-CoP, kunt u deelnemen aan de zogenaamde '4+4-groep' die bestaat uit de vier EU-hoofdonderhandelaars en de vier Europese klimaat-ambassadeurs (waaronder klimaatgezant [redacted]). Gedurende anderhalf jaar is in dit verband gewerkt aan klimaatdiplomatie in aanvulling op de officiële onderhandelingskanalen. Voor het bereiken van een goed akkoord is dit soort diplomatie belangrijk. Tijdens de pre-CoP zal de 4+4-groep voor het eerst actief zijn op ministerieel niveau. Gepland zijn twee ontbijt-sessies: (1) maandagochtend 9 november met ministers uit de Africa Group en (2) op dinsdagochtend 10 november met ministers van de Least Developed Countries Group (LDC).

Doelen van deze beide bijeenkomsten zijn kennismaking voor de start van de COP en het zoeken naar 'common ground' tussen de EU-standpunten en respectievelijk de Afrika-groep en de LDC-groep. Mogelijk zal een eventuele gezamenlijke onderhandelings tactiek voor de COP besproken worden. Aan de EU-kant nemen, naast NL, waarschijnlijk de ministers van VK ([redacted] DUK ([redacted]), ZWE ([redacted]), LUX ([redacted]) alsmede de EU-Commissaris voor Energie en Klimaat ([redacted] deel.

Programma Pre-Cop

Op maandag 9 november ontblijft u met de 4+4-groep en de Afrika Groep. Vervolgens staat de officiële werksessie op het programma. U en de overige ministers en delegatiehoofden zullen ingedeeld worden in een van de subgroepen die elk de volgende vier thema's behandelen:

equity/differentiation, ambition, finances post-2020 of action and support pre-2020 .

Gedetailleerde inbreng voor deze sessies – opgesteld op basis van een door Frankrijk opgesteld achtergronddocument - vindt u in dit dossier. Daarin zijn ook vrij gedetailleerde spreekpunten opgenomen. U hoeft die niet uit te spreken maar kunnen als basis voor eventuele interventies gebruikt worden. Verderop in deze Steering Note vindt u per sessie de Nederlandse hoofdboodschap. Zowel voor als na de lunch zult u in de werkgroepen twee van deze thema's bespreken. Om 18:00 uur zal deze sessie afgelopen zijn. Op dit moment is nog geen avondprogramma voorzien. Op dinsdag 10 november ontbijt u met de 4+4-groep en de Least Developed Countries. Na deze bijeenkomst reist u terug naar NL.

Algemene Nederlandse inzet

Deelname van alle landen, en vooral de grootste uitstoters van broeikasgassen, heeft voor Nederland de hoogste prioriteit. De pre-COP is een van de laatste momenten om bruggen te bouwen om te komen tot maximale deelname van landen en om onze laatste punten op de agenda te zetten (klimaatneutraliteit en klimaatbestendigheid als lange termijn doelstellingen en niet-statelijke actoren goed verankeren in het akkoord).

Per thema:

- *Equity/Differentiation*: voor een effectief mondiaal klimaatbeleid hebben we een moderne invulling nodig van differentie tussen landen. In de onderhandelingsstekst staan veel opties die juist de mogelijkheden van landen benadrukken. Daarmee moeten we aan het werk en kunnen we de zorgen van landen over differentiatie wegnemen.
- *Ambitie*: U kunt aangeven dat inzet op klimaatneutraliteit als langetermijndoel een concreet handvat biedt voor zowel landen als bedrijven en lagere overheden op weg naar de 2-gradendoelstelling. Ook een langetermijndoel voor adaptatie is belangrijk, we zetten daarmee in op: weerbaarheid en het verminderen van kwetsbaarheid. We moeten creatief omgaan met betrekking tot de plek van INDC in het akkoord en een sterk ambitiemechanisme ontwikkelen.
- *Finances post-2020*: U kunt aangeven dat klimaatfinanciering geen doel op zich moet zijn maar een middel om een transitie te bewerkstelligen naar een klimaatneutrale en klimaatweerbare wereld. Een dergelijke transitie zal primair door marktpartijen worden gedragen. Overheden kunnen mondiaal klimaatbeleid stimuleren met publieke klimaatfinanciering als hefboom voor private financiering, afspraken maken over het beprijsen van koolstof en subsidies verlagen op het gebruik van fossiele brandstoffen.
- *Action and Support pre-2020*: U kunt het belang van niet-statelijke actoren onderstrepen. Het belang van niet-statelijke actoren wordt door andere landen erkend en in de praktijk wordt actief met hen samengewerkt, waaraan ook de Lima-Paris Action Agenda (gezamenlijke agenda van de Fransen, Peruanen, UNFCCC secretariaat en secretariaat SG-VN om klimaatactie tot Parijs te mobiliseren) bijdraagt. We zijn tevreden dat de onderhandelingsstekst de rol van niet-statelijke actoren benoemt. Of de rol van niet-statelijke actoren ook specifiek benoemd wordt in het nieuwe klimaatakkoord is echter nog niet zeker.

Achtergrond

- In Durban (2011) is besloten te gaan werken aan een nieuw klimaatakkoord, te sluiten in 2015 in Parijs, dat uiterlijk in 2020 in werking moet treden en moet gelden voor alle landen.
- Dat laatste impliceert dat alle landen gaan bijdragen aan het oplossen/verminderen van het klimaatprobleem en dat er dus niet alleen verplichtingen komen voor een in 1992 vastgestelde groep ontwikkelde landen, zoals onder het huidige klimaatregime het geval is.
- De politieke wil bij alle grote partijen om in Parijs een akkoord te bereiken is aanwezig en de contouren van het nieuwe klimaatakkoord worden zichtbaar. In Parijs zal tot een akkoord moeten worden gekomen dat past bij de grote diversiteit aan landen in de wereld: een akkoord waarin enerzijds alle landen naar vermogen bijdragen aan de aanpak van klimaatverandering, zonder strikte schending tussen ontwikkelde en ontwikkelingslanden, maar waarin anderzijds zowel minder ontwikkelde landen als opkomende economieën en kwetsbare landen zoals kleine eilandstaten erkenning zien voor hun nationale omstandigheden. De INDC's zoals nu op tafel liggen dekken 90% van de totale mondiale emissies en zijn het resultaat van een bottom-up proces waarbij bijna alle landen aangeven wat zij kunnen en willen doen. We hebben echter een akkoord nodig om deze bijdragen te formaliseren. Nu is de kans om knopen door te hakken.